

Referat tovarišice Mire Tomšičeve

(Nadaljevanje s 1 strani)

dolžnostmi do družine, do otrok, s težkimi občitki, da so nekoristne, da so se izneverile stvari, za katero so trpele, bile ranjene ali mučene, za katero so umirali njihovi svojci, ker danes ne morejo prepustiti svojih malih otrok, organizacija pa je zavzela do njih brezdrušen odnos in jim ni skušala pomagati ali jih vključiti tako, kakor bi bilo zanje v taki situaciji možno.

Vplivi vzgoje, ki jo dobi otrok v domači družini, od staršev, ostanejo človeku vse življenje, zato danes ne smemo podcenjevati pomena družinske vzgoje. Toda kljub temu ne more ostati vzgoja samo stvar posameznikov. To je nov rod, ki mu bomo čez nekaj desetletij izročali plodove našega težkega dela in nadelovskih naporov, da bodo dalje gradili. Vzgoja je naša skupna stvar in zaključki III. plenuma CK KPJ in IV. plenuma CK KPS nas na to še posebej opozarjajo. Čeprav se nimamo dovolj vzgojnih ustanov, moramo kljub temu nemudoma prevzeti kolektivno odgovornost za vzgojo otrok in mladine. Naše organizacije morajo prevzeti skupno z mladinsko organizacijo, prosvetnimi organi in samimi vzgojitelji odgovorno nalogo vzgoje otrok in pionirjev v okviru pionirske organizacije in podmladka. Treba je imeti pregled vseh otrok na terenu, zlasti onih, ki živijo v slabših prilikah. Proučimo najbolj primerne oblike vzgojnega dela, kjer bodo naši otroci poleg igre in utesnje našli dovolj razvedrila in zabave, kjer se bodo polagoma uvajali v delo in si s postopnim spoznavanjem s kulturo, tehniko, športom, prirodnih lepote naše zemlje, uspehov socialistične graditve in širjenjem svojega obzora pridobivali pravičen odnos do dela in ljudi in se polagoma vračali v našo skupnost. Naši otroci naj sproščeno, radostno zaživijo svetlo in srečno mladost, da si bodo z zdravim optimizmom, brez utesnenosti, mogli ustvarjati še svetlejšo in srečnejšo bodočnost.

To so naloge, ki so mnogim ženam v organizaciji povsem nove. Te vzgojne naloge samo ponosno kažejo, kako je potrebno, da se žene izobražujejo, prevzajajo, dvigajo iz dolgoletne zastojnosti, si pridobivajo širše obzorje, postajajo bolj kulturne, bolj prežete s sodobno miselnostjo, da bodo vse to lahko posredovale pri vzgoji mladine. Naloga, prevzgojiti sleherni ženo v mestu in na vsi, prepeljiti jo z novim socialističnim duhom, je težko in odgovorno delo naših organizacij.

Vzgajati zlasti mladino v spoštovanju do materinstva, v razumevanju posebnih nalog žene, dajati mladini pravilno življenjsko orientacijo z ozirom na to poslanstvo žene, tudi to je pomembna naloga predvsem naših organizacij. Vzgajati je treba ljubezen, spoštovanje in hvaležnost otrok do staršev. Izkazovanje pozornosti materam in otrokom pa mora proučiti v vsakodnevno prakso, v zavest delovnih množic.

Svoj govor je tovarišica Tomšičeva zaključila z besedami:

»Ponosni moramo biti, da živimo v tem času in v tej državi. Niz nalog, o katerih smo govorili, je samo etapa v veličastnem oblikovanju, ustvarjanju socializma, ki ga bomo morali zgraditi, kakor je rekel tovariš Tito, sami z lastnimi silami. To je socializem, globoko demokratičen in človečanski, zaradi katerega smo se morali nujno raziti z državami Informbiroja. Od nas, na videz pomembnih tisočev in tisočev pa je odvisno, kako bomo znali v vsakodnevnim uresničevanju najširše demokracije, na vseh področjih svojega dela, ob vseh poizkusih napadov sovražnika pomagati oblikovati in ustvarjati tak socializem, ki bo nam in našemu mlademu pokolenju prinesel srečo in ki bo zgodovinsko pomemben za boljšo, pravilnejšo revolucionarno pot mnogih narodov v svetu.«

Protijugoslovanska politika češkoslovaških oblasti

Med borbo proti skupnim sovražnikom se je ustvarjalo in ustvarilo prijateljstvo in bratstvo narodov Češkoslovaške in Jugoslavije. Te tradicionalne, med preteklo vojno pa še poglobljene brateke odnose ni mogla razbiti niti resolucija Informbiroja, niti jih ne more uničiti poplava laži in klevet proti Jugoslaviji. Zato so češkoslovaški pristaši resolucije Informbiroja dobili nalogo, da to dosežejo s terorjem in nasiljem. Vsako simpatijo ali najmanjše zanimanje za resnico o socialistični Jugoslaviji proglašajo za najhujši zločin.

Rezultati teh direktiv so se že pokazali. Nasilne metode »prepričevanja« o pravilnosti informbirojevske politike so pripeljale množico komunistov in sploh poštenih delovnih ljudi v zapore. Ta val preganjanja in aretacij — v CSR še ni bilo nikdar toliko zaprtih, kakor jih je danes — pa se je potrdil tudi na zadnjem zasedanju CK KP CSR. Tu govorniki niso več skušali, da bi kakor doslej skrivali to nasilje, ampak so celo pretili z novimi pritiskom in novimi preganjanji vseh tistih, ki se ne strinjajo ali samo sumijo v pravilnost informbirojevske politike.

Cilj tega nasilja, ki ga je napovedal CK KP CSR, je jasen. V prvi vrsti je treba do skrajnih možnosti zadušiti simpatije češkoslovaških delovnih ljudi do borbe, ki jo naša država vodi za enakopravne odnose. Z druge strani pa praški informbirojevci mislijo, da jim teror, ki so ga doslej izvajali, že dopušča, da preidejo na izpolnjevanje novih nalog, ki so jih dobili od svojih delodajalcev: da po zgledu na Budimpešto in Sofijo tudi oni pripravijo neke vrste »proces«. Zato pa prav tako kakor romunska tudi češkoslovaška policija že pripravlja glavne in stranske vloge za novo informbirojevsko sodno komedijo.

V zvezi z vsemi temi pripravami pa je zlasti okrepljeno preganjanje jugoslovanskih državljanov. Proti njim uporabljajo češkoslovaške oblasti takšne metode, ki teptajo vse doleže znane in priznane mednarodne običaje. V Pragi n. pr. so aretirali jugoslovanskega državljana in ga, ker ni pristal, da bo delal za češkoslovaško obveščevalno službo, zaprli v temen prostor brez okna. Tu sta ga dva policaja z noži v rokah gonila po sobi, da bi ga na ta način pristilila, da popusti. Češkoslovaške oblasti so brez vsakega poudarka aretirale predsednika Jugoslovanske »fronte« v CSR Dimitrija Dimitrijeviča, sekretarja podružnice Ljudske fronte v Brnu Ivana Ivanoviča, študenta Slobodana Maueru, Jevrema Stančiča in druge. Tajna policija legitimira vse, ki prihajajo na jugoslovansko ambasado. Legitimiranje vodilo v veže bližnjih hiš ali na prvo policijsko postajo in tam jih izvajajo, žalito našo državo in jih sprašujejo, kaj hočejo na našem poslaništvu. Prav tako, če ne še slabše, je v Bratislavi, kjer policija na vse močnejše načine maltretira in aretirava one, ki so iskali na našem poslaništvu zadržati, vdira v domove Jugoslovancov ter jim preti, da jih bo izpeljala in jih poslala v taborišča.

Podoben odnos je tudi do naših učencev v CSR, katerim onemogočajo, da bi se vrnili v domovino. Nekateri, ki so se hoteli vrniti domov, kakor učenca Ivana Petroviča, študente Jevrema Stančiča, Rosina Jožka in druge, so aretirali, drugim pa protizakonito odvzemale osebno imovino, kakor n. pr. električarju Dimitriju Kraljiču, kateremu so odvzeli celo dva para otroških čevljev.

Onim jugoslovanskim uslužbencem, ki so po izgonu večine članov jugoslovanske ambasade ostali še v CSR, otežujejo delo, kolikor jim je le mogoče. 2. februarja t. l. je deset policijskih agentov in štirje policaji s čeladami obklopo vilo jugoslovanskega vojaškega predstavnika. Ko je leta odšel na delo, ga je njih sedem stalno spremljalo tako do ambasade, kakor tudi potem, ko se je vrnil domov. Prav tako je v Bratislavi, kjer so za vsakim korakom naših predstavnikov policijski agenti.

Opdor češkoslovaških množic proti politiki informbirojevskega nasilja pa je iz dneva v dan večji. Ta odpor so morali priznati tudi na nedavnem zasedanju CK KP CSR. Razumljivo je, da niso odkrito povedali, da se češkoslovaški delavci ne strinjajo s spreminjanjem njihove domovine v rusko gubernijo. Zaradi tega pa so poudarili, da se je v partijskih organizacijah pojavil stitovizem in da je treba s tem v zvezi najostreje nastopiti.

Seja CK KP CSR je imela za cilj še večje zastraševanje delovnega ljudstva CSR, prav tako pa je dala direktivo za še hujše preganjanje onih, ki se ne strinjajo z hegemonistično velikorusko politiko. Praški informbirojevci niso uspeli, da bi pred svojim narodom opravili sovražno politiko, ki jo vodijo proti Jugoslaviji, zato krepjijo nasilje, zato so »prečiščili« vrste partijskega članstva in posameznih krajevnih vodstev. To pa jim omogoča, da so začeli s pripravami za svojo sodno komedijo.

Kljub vsemu temu pa jim nikdar ne bo uspelo, da bi razbili in uničili simpatije češkoslovaškega ljudstva do nove Jugoslavije, niti ne bodo mogli zmanjšati popularnosti borbe, ki jo vodimo za zmago principa enakopravnosti. V kolikor pa bodo uspeli, da organizirajo praški »proces«, v toliko bodo doživeli »slavne procese« v Budimpešti in Sofiji.

(Po »Borbic«)

Trygve Lie predlaga kompromisno rešitev vprašanja predstavnštva Kitajske v OZN

New York, 8. marca. Kakor poroča United Press, je generalni sekretar OZN Trygve Lie poslal vladam ZDA, Velike Britanije, Francije in nekaterih drugih držav, članic OZN, spomenico, v kateri predlaga novo kompromisno rešitev vprašanja zastopstva v OZN.

Ko je poudaril dejstvo, da so države članice OZN večkrat sodelovale, čeprav med seboj niso imele diplomatskih odnosov, zahteva Trygve Lie, da bi rešili vprašanje predstavnštva Kitajske v OZN, naj tudi sedaj velja razlika med politiko

Ustanovljen je ozemeljski akcijski odbor za obnovitev razrednih sindikatov na Tržaškem ozemlju

Trst, 8. marca. — Dne 5. marca 1950 je bil ustanovljen Ozemeljski akcijski odbor za obnovitev razrednih sindikatov. Na ustanovni skupščini Ozemeljskega sindikalnega akcijskega odbora je bilo med drugim poudarjeno, da je ideološka in organizacijska likvidacija Zveze etnotnih sindikatov Tržaškega ozemlja sedaj že dokončna in da je zato nujno obnoviti razredne sindikate. Poudarjeno je bilo, da so se vidaljevski Etnotni sindikati popolnoma solidarizirali z demokristjansko Delavsko zbornico in približali etališču in zahtevam italijanske ekspanzionistične buržoazije. Frakcijski značaj sedanjega tržaškega kominfomističnega sindikalnega vodstva je nam-

reč oropal tržaško delavstvo vsake etnotne organizacije. Važno vprašanje, ki se postavlja sedaj, je tudi vprašanje sindikalnih izkaznic. Večina delavcev cone A je namreč ne le brez vsake sindikalne organizacijske povezave marče tudi brez vsake sindikalne izkaznice. Ogromna večina delavcev noče nič slišati o lažni sindikalni izkaznici, ki jo je izdala vidaljevška frakcija v Trstu. Zato bo do etnotnega kongresa okrogli odbor Etnotnih sindikatov za letsko okrožje izdajal sindikalne izkaznice v skladu s trenutnim objektivnim položajem. Tržaški delavci so jasno dokazali, da hočejo prave razredne sindikate, ki bodo obnovili silo in borbenost delavcev Tržaškega ozemlja.

Kako so potekale grške volitve

Atene, 8. marca. — V nedeljo 5. t. m. so bile v Grčiji parlamentarne volitve, druge po svetovni vojni. Na teh volitvah je nastopilo nad 100 večjih in manjših strank. Za 250 mest v parlamentu se je borilo nad 3000 kandidatov. Kljub izredno velikemu številu strank, ki so šle na te volitve, pa se je stvarna borba vodila le med štirimi glavnimi strankami. Na volitvah niso moge nastopiti napredne stranke in organizacije. Atenska vlada je namreč lansko leto, 27. decembra 1949, s posebnim zakonom izključila iz javnega življenja vse levičarske organizacije, njihove vrhove in predstavnike pa vrgla v taborišča smrti na otok Makroisouso. Protijudski, reakcionarni značaj sedanjih grških volitev je s tem do-

volj jasno označen. Udeležba tako velikega števila strank na teh volitvah naj bi dala tem volitvam liberalni in konstitucionalni značaj. Atenska vlada je sicer pred kratkim uklinila obsešno stanje v vseh pokrajnih Grčiji, tudi v Makedoniji in na Peloponezu, toda to je bila le formalnost, ki naj pomiri predvsem zapadne pokrovitelje Grčije. Vlada pa je šla še dalje. Tik pred volitvami je iz propagandističnih razlogov pustila na svobodo — seveda pogojno — 1000 političnih osumljenцев, ki so bili predhodno »amnestirani«. Vsi ostali, za katere vlada ni bila gotova, 69.000, pa so še nadalje ostali v taboriščih, ki jih je polno po Grčiji. Da bi tudi ameriška vlada dokazala, da se v Grčiji vrše svobodne volitve, je ukazala ameriški mornarici, naj pred volitvami izplove iz grških pristanišč.

Agencija UP poroča, da so v času volitev po atenskih ulicah križarili ojačani odredi policije. Na »Trgu ustave«, kjer se je leta 1944. začela revolucija, so patrolirali oklopni avtomobili in policija. Reuter poroča, da je vsa volišča stražila policija — »zaradi zagotovitve miru«. Poleg tega so volivcem po glasovanju stavili poseben žig na osebne legitimacije, da bi tako preprečili dvojno glasovanje.

Na volitvah je zmaga stranka bivšega predsednika vlade Plastiras, nacionalna politična unija centra, ki je dobila 366.000 glasov. Tsaldarisovi populisti (projalisti) so dobili 330.000 glasov. Venizelosovi liberali 300.000. Papandreuovi socialdemokrati 270.000 glasov.

Predvolivna agitacija, v katero so se vladni predstavniki neomejeno vmešali, je bila vse prej kakor pa demokratična. Tako so vladni predstavniki poskušali vse, kar je bilo v njihovi moči, da bi izkoristili tudi te volitve za likvidacijo makedonske manjšine v Grčiji. Grkom so obljubljali posvetva Makedoncev, ki so padli v narodno-osvobodilni borbi. Nobenega dvoma ni, da so informbirojevski voditelji KP Grčije in njihovi naredbodavci največ odgovorni za to, da se na deležkih volitvah ni čul ljudski glas.

Podpisanih je več sporazumov med Francijo in Italijo

Rim, 8. marca. (Tanjug). Sinoči so v italijanskem zunanjem ministertvu podpisali več gospodarskih in carinskih sporazumov med Italijo in Francijo. Po uradnem sporočilu so ti sporazumi znaten napredek k uresničenju francosko-italijanske carinske unije, ki je bila sklenjena 1949. Sporazumi bodo začeli veljati šele konec prihodnjega leta. Uradno je bilo sporočeno, da se bodo pogajanja nadaljevala. Pri tem pa poudarjajo, da sporazumi ne bodo imeli nobene praktične vrednosti, dokler ne bodo rešena glavna vprašanja glede na medsebojna nasprotja, ki že skoro dve leti ovirajo uveljavljenje carinske unije med tema dvema državama.

DEMANTI TASSA

Moskva, 8. marca. Agencija Tass je objavila sporočilo, v katerem demantira trditve, izrečene na razpravi proti britanskemu fiziku, raziskovalcu na področju atomske energije Fuchs. Na tej razpravi je britanski javni tožilec med drugim izjavil, da je Fuchs izročal atomske skrivnosti agentom sovjetske vlade. V sporočilu Tassa je rečeno, da je ta izjava »gropa izmislihotina, ker sovjetska vlada ne pozna Fuchsa in nobeni agenti sovjetske vlade niso imeli nikakih zvez s Fuchsom«.

Obsodba v Sofiji

Sofija, 8. marca (Tanjug). Danes je bila pred sodiščem v Sofiji končana razprava proti petim bolgarskim državljanom, ki so bili obtoženi sodelovanja z ameriško špijonažo v Bolgariji. Glavni obtoženec Mihail Šipkov, bivši uslužbenec ameriškega poslaništva v Sofiji, je bil obsojen na 15 let zapore. Drugi obtoženci so bili obsojeni na kazni od štirih do dvanajset let zapore.

Delegacije norveških, goriških in koroških žena v Sloveniji

Ljubljana, 8. marca. — V Slovenijo so prispeli štiri norveške napredne žene, Randi Evensmo, Ingerid Borchgreving, Lyche Ingeborg in Lund-Helliesen Sigrid. Ogledale so si Bled, Prešernovo rojstno hišo, obiskale grobove talcev v Dragi in jih okrasile s cvetjem, včeraj zvečer pa so prisostvovala proslavi praznika žena v Unioni. Danes si je delegacija norveških žena v spremstvu članic GO AFZ Slovenije ogledala Litostroj, otroško bolnico in porodnišnico, razne kulturne in mladinske ustanove, med drugimi tudi Dom slepih, Mladinski dom v Mostah, pionirsko železnico in obiskala grške otroke v okrevališču na Okroglem. Jutri

pojdejo Norvežanke v Maribor, kjer si bodo ogledale poleg tovarn, otroških in mladinskih ustanov, tudi srednje gospodarsko šolo. V petek odpotuje delegacija na povabilo Centralnega odbora AFZ v Beograd.

Na proslavo 8. marca sta prišli tudi šestnajstčlanska delegacija žena Slovenske Koroške in enaindevjetčlanska delegacija iz Gorice. Tudi te delegatke so se ogledale Ljubljano, prisostvovala slavstvom proslavi 8. marca v Unionski dvorani ter le slavstvom proslavi 8. marca v Unionski dvorani ter obiskale okrevališče grških otrok na Okroglem.

Že sam zgodovinski razvoj osvobodilne

borbe in nastanka nove Jugoslavije je narekoval kot edino obliko države federativno ureditev, kar odgovarja zlasti tudi mnogonacionalnemu sestavu. Osnovno vprašanje v naši federativni državi je torej vprašanje suverenosti ljudskih republik. S tem vprašanjem se bavi Ustava v posebnem poglavju pod naslovom »Osnovne pravice narodov in ljudskih republik.«

Kat najvažnejše poudarja Ustava, da je suverenost ljudskih republik omejena edino s pravicami, ki so po Ustavi dane FLRJ. To je tudi edino pravilo, ker so se jugoslovanski narodi prostovoljno izjavili, da hočejo živeti v skupni državi, še v teku narodnoosvobodilne borbe. Ta pot, da so ljudske republike suverene in da ima FLRJ le tiste pravice, ki so jim jih republike odstopile ter da obratno ljudske republike nimajo pravic, ki bi jih jim odstopila FLRJ, izhaja iz načela suverenosti narodov. Ljudske republike izvajajo vsaka za sebe suverenost preko svojih, t. j. republiških organov državne oblasti, celotna FLRJ pa preko zveznih organov državne oblasti. Tako v naši zvezni državi suverenost FLRJ ne izključuje suverenosti ljudskih republik, temveč jo nasprotno le potrjuje in predpostavlja ter se suverenost FLRJ in suverenost ljudskih republik med seboj dopolnjujeta. Zato določa Ustava, da FLRJ štiti in brani suverene pravice ljudskih republik ter njihovo varnost kakor tudi politično in družbeno ureditev. FLRJ je torej urejena tako, kakor so jugoslovanski narodi to sklenili že v teku ljudske revolucije in zlasti na zgodovinskem II. zasedanju AVNOJ-a. Zaščita suverenosti ljudskih republik pa je dosledno izvedena tudi za bodoče, saj določa Ustava, da je proklustaven vsak akt, ki bi bil naperjen proti suverenosti, enakosti in nacionalni svobodi narodov FLRJ in njihovih ljudskih republik.

NAŠA DRŽAVNA UREDITEV

Federativna ureditev in samoupravo republik

Vsaka ljudska republika ima svojo ustavo in samostojen sistem državnih organov, ki jo karakterizirata kot suvereno državo. O bistvu ustave smo že govorili. Ljudske republike so nacionalne tvorbe, kar se odraža tudi v zveznem grbu (pet plamenic), edino LR Bosna in Hercegovina ne predstavlja samostojnega naroda. Ustanovitev te ljudske republike je bila potrebna zaradi posebnega zgodovinskega razvoja te dežele, v kateri je znatno število muslimanov, ki niso narodnostno opredeljeni med Srbe in Hrvatje. Tako je rešeno vprašanje pripadnosti Bosne in Hercegovine v skladu z interesi njenega prebivalstva. Obstoj samostojne Ljudske republike Bosne in Hercegovine je torej logičen in nujen.

Suverenost ljudskih republik se torej kaže v tem:

1. Ljudske republike so se prostovoljno vključile po samoodlobi svojih narodov za skupno življenje v federativni državi;
2. ustavo sprejme v vsaki ljudski republiki njen najvišji organ — ljudska skupščina ljudske republike;
3. brez pristanka ljudske republike se ne morejo spremeniti njene meje;
4. samostojno sprejema svoj proračun in svoj gospodarski plan, sprejema republiške zakone ter vodi delo vseh organov oblasti v svoji republiki;
5. vsaka ljudska republika ima svojo zastavo in svoj grb;
6. vse republike sodelujejo pri vodstvu FLRJ in so v vrhovnih organih zastopane sorazmerno svojem prebivalstvu, v Svetu narodov pa vse enako. Poslanci, ki zastopajo posamezno republiko v Svetu narodov, morajo biti državljani dotične republike. Poleg zveznega poznamo nam-

reč še republiško državljanstvo. Nekatero republiko so zakon o republiškem državljanstvu že sprejeli, pri nas pa je tudi že pripravljen.

V zvezi Ustavi je določeno, da republiške ustanove upoštevajo vse posebnosti republik, biti pa morajo v skladu z zvezno Ustavo. V decembru 1946 in januarju 1947 so sprejele vse republike svoje ustave, LR Slovenija 17. januarja 1947. S sprejetjem republiških ustav je federativizem dobil tudi svojo pravno in organizacijsko potrditev, kar prihaja do polnega izraza še z ustanovitvijo dveh avtonomnih enot Vojvodine in Kosovsko-metohijske oblasti ter z vsestransko zaščito pravic narodnih manjšin, katerim jamči Ustava pravico do nemotenega kulturnega razvoja in svobodne uporabe njihovega jezika.

Ustave ljudskih republik so seveda upoštevale posebnosti svojih republik in regulirale v njih svoje odnose do skupne države. Tako pravi 43. člen ustave LR Slovenije, da je LR Slovenija prenesla za dosego ekonomske in politične vzajemne pomoči in sodelovanja kakor tudi zaradi skupne obrambe narodne svobode in neodvisnosti na FLRJ tiste zadeve, ki so našteje v 44. členu Ustave FLRJ. Tako torej obe ustavi določata, v koliko je FLRJ prevzela gotove posle od LR Slovenije. Isto velja seveda tudi za druge ljudske republike. Te zadeve lahko, ne da bi začli v podrobnosti, razdelimo v štiri skupine:

1. Zadeva v zvezi z mednarodnim zastopanjem, z narodno obrambo in z državno varnostjo, kot n. pr. zastopanje na mednarodnih konferencah, sklepanje mednarodnih pogodb, odločanje o vojni in

miru, državna obramba, vodstvo in kontrola zunanje trgovine, promet, pošta, denarni in kreditni sistem, zvezna posojila, državni monopoli itd.; sprejem novih republik v našo zvezno državo; amnestija in pomilostitev po zveznem zakonu; skrb za vojne invalide; zvezno državljanstvo itd.;

2. zveznorepublikanske zadeve, pri katerih ima FLRJ zakonodajno funkcijo in splošno vodstvo, dočim je operativna pri ljudskih republikah, n. pr. finančna, industrijska, gradbena itd.; podjetja splošnega državnega pomena; splošnodržavni gospodarski plan; statistika; pomorstvo; razmejitve med republikami;

3. Zadeve v zvezi z zvezno zakonodajo, n. pr. zakoni, ki etnotno urejajo najvažnejša vprašanja, ker je potrebno, da se zgradi vsa država kot napredna industrijska država in se odpravijo težke posledice zastojnosti iz časov kapitalističnega izkoriščanja naših narodov, ki so v nekaterih republikah močnejše kot v drugih;

4. dajanje smernic za etnotno zakonodajo in vodstvo ljudskih republik, da na podlagi takih direktiv potem ljudske republike ob upoštevanju svojih posebnosti store čimveč za svoj dvig in samoiniciativen razvoj.

Točno odrejena delitev kompetenc med FLRJ in posameznimi republikami se kaže kot zelo ugodna tudi v tem, da kompetenčnih konfliktov, ko bi si pravico do opravljanja istega posla lastili FLRJ in posamezna ljudska republika, pri nas ni. Zato tudi ni potrebno ustavno sodišče, kot ga imajo druge federativno urejene države, kjer je omejevanje pravic s strani zvezne države na škodo posamezne republike reden pojav.

Vse ostale zadeve, razen prej navedenih, rešuje vsaka republika povsem samostojno za svoje območje. V 44. členu Ustave LRS so te zadeve navedene povsem določeno tako, da je tudi s strani republike točno označena njena pristojnost. Te posle bi lahko združili v skupine:

1. ureditev republike; vprašanje ustave, določanje mej LRS, upravnostrojna in razdelitev, zaščita državne ureditve in pravic državljanov, javni red in varnost, državljanstvo LRS, vrhovno vodstvo; sodišče v LRS ter amnestija in pomilostitev po republiškem zakonu itd.;

2. vodstvo gospodarstva; sprejemanje gospodarskega plana in proračuna, določanje in upravljanje republiških podjetij, republiške in lokalne davčine, posojila LRS, potrjevanje posojil ljudskih odborov, nadzor nad splošnodržavnimi podjetji na teritoriji LRS, urejanje cest, reketji in kanalov republiškega pomena, vrhovno vodstvo v komunalnih in stanovanjskih zadevah itd.;

3. zakonodaja in vrhovno vodstvo v zveznorepubliških zadevah in organizacija državne oblasti; samostojna zakonodaja, v kolikor ne izda splošnih ukazov FLRJ ter dopolnilna zakonodaja splošnega pomena, kjer zvezni zakon določa le splošna načela, republiški predpisi pa ta načela prilagode razmeram naše republike, n. pr. vprašanje agrarne reforme itd.

Ker je iniciativa republik lahko prišle vedno do polnega izraza, zlasti na gospodarskem področju, so se ljudske republike v času po osvoboditvi ob medsebojni podpori že tako razvile, da danes lahko prave razen črne gorie krijejo svoje potrebe. Tako pride samouprava v polni meri do izraza, ker je zaščiten tako s politične strani od obeh ustav — zvezne in republiške — kakor tudi z ekonomske, vsaka republika razvija svoje gospodarstvo in tako krepji z rastjo lastne gospodarske moči tudi gospodarsko moč skupne države.

VOLIVNI RAZGLAS

Centralnega komiteja Ljudske mladine Slovenije

CK LMS je izdal volivni proglas, v katerem poziva mladince in mladinke Slovenije, naj z volitvami poslancev v zvezno ljudsko skupščino dokažejo, da so vredni velikih pridobitev narodno-osvobodilne borbe, v kateri so postali uspešni člani FLRJ. Stotisoči mladincev, mladink in mladih vojakov, katerim stara Jugoslavija te pravice ni priznala, so se po osvoboditvi pridružili volivcem. Volivni razglas izraža prepričanje, da bo mladina Slovenije, ki je pod vodstvom slavne Komunistične partije v štirih letih narodno-osvobodilne borbe in petih letih graditve naše domovine kovala in krepila svojo enotnost ter v svojim delom nešteto dokazala uspešnost in predanost vsega mladega rodu, tudi tokrat na volitvah potrdila svojo trdno povezanost s partijo in z vsem našim ljudstvom.

Ljudska oblast, h katere graditvi je tudi sama mnogo prispevala, je mladini omogočila, da se svobodno razvija in ustvarja na vseh področjih gospodarsko-političnega in kulturnega življenja. »Iz naše, brezperspektivne mladosti«, najhujše razglas, »ko je borba za obstanek za boljše skorjo kruha, odvedla naše brezposelne mladine v tujino, kjer so umirali razočarani nad življenjem in svojo usodo, se danes mlademu rodu Ti-voje Jugoslavije odpira nešteto možnosti, da lahko izkoristi mlade sile za napredok svoje svobodne domovine. Danes imamo 26 višjih gimnazij s 6113 dijakov, 40 nižjih gimnazij, 7 učiteljskih s 1511 dijakov, 33 srednjih strokovnih šol s 6851 dijakom in 178 šol za učence v gospodarstvu in industrijskih šol z 25.508 učenci. Došim je leta 1939. bilo le 18 gimnazij, 60 meščanskih šol, 4 učiteljska s 332 dijakov in 77 nižjih strokovnih šol. To nam lahko potrjuje, da je danes šola odprta vsakomur ne glede na imovinsko stanje. Letos preloma štipendije 84,6% dijakov srednjih strokovnih šol in učiteljskih, 3320 študentov prejema štipendije v znesku 1.762.000 din; univerza, učiteljska, sred-

nje in nižje strokovne šole imajo 112 internatov, kar pa je le del pridobitev, ki govore o skrbi za našo mladino. Sistem šolstva je urejen tako, da lahko vsak iz srednjih šol pride na univerzo. V delavskih tehnikumih se izobražujejo tisti mladi delavci, ki jim kapitalistični red ni dal, da bi razvili svoje sposobnosti.

V razglasu je nadalje poudarjena skrb naše države za vzgojo nižjih strokovnih kadrov, predvsem učencev v gospodarstvu, ki so z zakonom o vajencih zaščiteni in obvarovani vsega, kar so morali prenesti v stari Jugoslaviji. Šole, internati, urejene plače, možnost opravljanja izpitov itd. omogočijo mladim delavcem, da postanejo v kratkem času mojstri svoje stroke, kar jim zagotavlja dostojno življenje, vredno človeka.

Vso skrb uživa v novi Jugoslaviji delavska mladina, ki ima enake pravice kakor starejši delavci in je nagrajena po delu in sposobnostih. Z zakonom o socialnem zavarovanju, o plačah in letnih dopustih je zaščiten njen zdravje in ji je omogočeno razvedrilo.

Z zakonom o agrarni reformi se je kmečka mladina osvobodila polfevdalnega izkoriščanja ter postala lastnica svoje zemlje. Mladina uživa vse pravice udeležbe v upravljanju zadrug. Pred njo se odpirajo svetle perspektive kolektivnega gospodarjenja, kulturnejšega in lepšega življenja na vasi.

Mladina, ki je bila včasih odmaknjena od javnega življenja, sodeluje danes v vseh, tudi najvišjih organih oblasti, državne uprave in gospodarstva.

Medtem ko je pred vojno znašala letna naklada mladinskih listov 45.000 izvodov in je bilo izdanih 11 do 17 mladinskih knjig, izhajajo danes šest mladinskih listov in revij s 190.000 naklade, letno pa izide okrog 60 mladinskih knjig. Država nudi vso moralno pomoč mladim talentom, kulturno-umetniškim društvom itd. Vsej mladini je omogočeno široko udeleževanje v fizikalni in drugih društvenih organizacijah, kjer si krepki svoje

zdravje in bistri duha. Posebne pažnje so deležni tudi naši najmlajši. Po osvoboditvi je letovalo okoli 70.000 pionirjev, preskrbljeno je za partizanske sirote, bolne in osirotele otroke. Z gradnjo domov igre in dela, otroških igrišč, restavracij, pionirskih železnic in drugih objektov jim naša ljudska oblast omogoča srečno mladost.

Razglas naševa ogromne uspehe, ki jih je dosegla mladina na številnih delovnih akcijah, kjer je sodelovalo preko 64.000 slovenske mladine. Uspehi v podjetjih, rudnikih, tovarnah in drugod govore o veliki ljubezni mladine do Partije in do tovariša Tita ter o nepopustljivosti v borbi za neodvisnost naših narodov. 120 »jurišnih brigad«, 2500 mladih udarnikov, 5200 mladih zadržnikov so ponos mladinske organizacije.

Potem ko govori o neizprosni borbi, ki jo vodi naša Partija, z njo pa tudi vsa naša mladina, proti grobemu potvarjanju marksizma-leninizma, se obrača razglas na delavska mladina, da v tekmovanju pred volitvami poveča svoj delež za predčasno izpolnitev letnega plana, dviga storilnosti in kvaliteto proizvodov, ustanavlja nove proizvodne brigade itd.

Razglas poziva mladino v kmetijstvu, da gradi socialistični sektor in dviga kmetijsko proizvodnjo na vasi ter v kmečkih delovnih združenjih, da tekmuje v pomoči ljudskih oblasti in vodstvu zadrug, da poveča svoj delež pri izvrševanju pomladanskih del, pri uresničenju plana odkupa in drugih gospodarskih nalog. Šolsko in študentsko mladino pa poziva, da dviga raven strokovnega znanja, da da čim več strokovnjakov v našem gospodarstvu in da krepki ideološko borbo.

»Mladinci, volivci! — pravi na koncu razglas — ko boste 26. marca volili, se zavedajte, da z glasovanjem za kandidata Osvobodilne fronte glasujete za svojo bodočnost, za srečo in procvit svoje socialistične domovine.«

GRADIS-LITOSTROJ si je priboril prehodno zastavo vlade FLRJ

Litostrojeve objekte, iz katerih že tri leta prihajajo mnogi za naše gospodarstvo važni proizvodi, gradi Gradisev kolektiv ki si je od začetnih del pred petimi leti do danes osvojil že mnogo delovnih zmag.

V vsej tej dobi je Gradis stal pred mnogimi težkimi nalogami, ki jih je uspešno reševal. Rezultat njegovih naporov pa so moderni tovarniški objekti in stanovanjske stavbe. Lani je Gradis kljub začetnim težavam uspešno izpolnil plan gradenj. Spomladi so pričeli borbo proti težavam in napakam, da bi bilo potem v glavni gradbeni sezoni delo neovirano. Na sindikalnih sestankih so predvsem govorili o disciplini, točnem prihajanju na delo ter kasneje o večji etorilnosti in brigadnem sistemu. Dobro sindikalno delo se je odražalo v etorilnosti, ki je stalno naraščala. Pravilne norme, po katerih dela od 90—95% zaposlenih so mnogo pripelale k delovnim uspehom.

V drugem polletju so še povečali svoje uspehe. Avgusta so organizirali različna tekmovanja da bi do konca leta izpolnili plan. Na pobudo udarnika Rakefa so začeli delati po novem načinu. V poznejšem tekmovanju Rakefa z zidarjem Miroslavjevičem iz Novega Beograda je Rakef v devetih dneh sezidal 20 kub. metrov zidu več kot njegov tekmeč. To tekmovanje je dalo spodbudo še drugim, da se je pričel splošen polet tekmovanja za izboljšanje storilnosti. Pri gradnji kovačnice sta po novem načinu tekmovala zidar Spacapan s svojim sinom, ki sta pred rokom sezidala kovačnico. Tekmovala je tudi mladinska brigada Gradisa-Litostroj v Mariboru, teatarska brigada in delavci pri transportnih delih. V tekmovanju so do konca leta tudi dogotovili in transportirali vse betonske elemente za silose. Brigadno tekmovanje pa je tudi ostalo stalen

način dela.

Ko se danes ozirajo člani delovnega kolektiva na lani dosežene uspehe, so z njimi lahko zadovoljni. Letni plan so dosegli s 104,1%, polno lastno ceno pa znižali za 5,2%.

Lani so zgradili prizidek montaže, v grobem jeklovarno, skladišča, kovačnico in stanovanjske bloke razen obrtniških del. Razen tega so pomagali tudi drugje. Pri montaži poskusne montažne hiše so v osmih dneh dogotovili hišo s štirimi družinskimi stanovanji, posebna brigada je ob koncu leta pohitela na pomoč graditeljem hidrocentrale Savica, več ekip pa je bilo stalno na delu pri gradnji silosov.

Kot vsem, tudi temu kolektivu primanjkuje delovne sile. Ker vedo, da morajo ljudi predvsem sami usposobiti za dela, posevčajo precejšnje skrb novim kadrom. Lani so imeli 60 učencev, od katerih so že mnogi postali zidarji in tesarji. V zidarskem tečaju imajo 12 učencev, na strojnem 2 ter v delavskem tehnikumu 13, 36 polkvalificiranih delavcev je postalo kvalificiranih.

Najboljši člani tega Gradisevega kolektiva delajo že za drugo petletko: to so znani železokrivec Dvoržak, cementničarji Kos, Bitežnik in Fabjanova. Imajo tudi mnogo večkratnih udarnikov, med njimi večkratnega udarnika in kandidata za Svet narodov tovariša Franca Rakefa.

Letos bo delo tega gradbenega kolektiva predvsem osredotočeno na gradnjo stanovanjskih in dogotovitev tovarniških objektov. Ob velikem tekmovalnem poltu ter dobrem sindikalnem in političnem delu bo ta delovni kolektiv dosegal še nove zmage, ker se zaveda, da je z rastjo našega Litostroja tesno povezana njegova uspešnost.

Pomladansko pogozdovanje

Nad štiri milijone drevesc za 1277 hektarov državnega gozda v Sloveniji

Vsakoletni naravni prirastek v naših gozdovih je manjši kakor sečnja gozdov. Zato je potrebno tudi pogozdovanje s sadikami. Lani je bilo v Sloveniji na novo pogozdenih 1969 ha gozdne površine, s sadikami pa smo izpolnili gozdove na površini 1137 ha.

Letošnji plan pogozdovanja je večji v primerjavi z lanskim. Glavna pogozdovalna dela bodo opravila gozdna gospodarstva v državnem sektorju, in to največje v spomladanskem pogozdovanju, ki je najboljši. V prvem polletju bo na površini 1277 ha državnega sektorja vsajenih 4.708.000 sadik. Načrt spomladanskega pogozdovanja po gozdnih gospodarstvih pa je naslednji: Bled na površini 92,8 ha s 177.000 sadikami; Brežice 86 ha s 144.000 sadikami; Celje 194 ha s 627.000 drevesci; Kranj 68,5 ha, kjer bodo vsadili 220.000 mladih drevesc; Kočevje 148,5 ha s 400 tisoč sadikami; Ljubljana 61 ha s 234.000 sadikami; Slovenjgradec 152 ha, za kar bodo potrebovali 650.000 drevesc; mariborsko gozdno gospodarstvo bo za površino 121,5 ha potrebovalo 526.000 sadik;

Murska Sobota za površino 132 ha 770 tisoč drevesc; na površini 115 ha na področju novomeskega gozdnega gospodarstva bodo posadili 575.000 sadik; gozdno gospodarstvo Postojna bo na novo pogozdilo 76 ha z 275.000 sadikami, tolimsko gozdno gospodarstvo pa bo za pogozditev 30,5 ha površine porabilo 110 tisoč sadik.

Večja pogozdovalna dela bodo letos tudi v nedržavnem sektorju gozdarstva. V goriški oblasti bodo že v prvem polletju za površino 1340 ha potrebovali nad šest milijonov novih sadik. Posebno pozornost so v tej oblasti posvetili obnovi in pogozdovanju Krasa. V Sežani, Gorici, Pirski Bistrici, Tolminu in Postojni so ustanovili posebne sekcije, ki skrbijo za obnovu in pogozdovanje Krasa. V mariborski oblasti bodo v prvem polletju pogozdili in spopolnili 78 ha nedržavnega gozda, za kar bodo porabili nad pol milijona drevesc. Pri letošnjem spomladanskem pogozdovanju bodo pomagale tudi množične organizacije in šolska mladina.

GRADIMO NEUTRUDNO IN NEOMAJNO SOCIALIZEM — SREČNO BODOČNOST NAŠIH NARODOV!

Zakaj v okraju Celje-okolica lani niso izpolnili odkupnih nalog

Okraj celjske okolice je med kmetijsko najbogatjšimi v Sloveniji. To pa se ni pokazalo pri lanskem odkupu. Mnogi kmetje doslej še niso izpolnili svojih obveznosti. Okraj je zadovoljivo izpolnil le odkupni plan za žito in oljnice, medtem ko so odkupili le nekaj nad 30% določene količine krompirja, niso pa tudi izpolnili odkupne naloge pri pitancih, goveji živini in mleku.

Te dni je v okraju na delu 15 odkupnih komisij. Že v prvih dneh so se pokazali lepi uspehi. Odkrili so mnoge napake, ki pojasnjujejo, zakaj okraj doslej ni bolje izpolnil odkupnega plana. Napake so delala odkupna podjetja in še pogosteje krajevni ljudski odbori; največkrat odkupnega plana niso pravilno razdelili na posamezna gospodarstva. Temeljita gospodarska analiza je pokazala, da je gospodarska moč okraja precej večja in da je odkupne plane mogoče izpolniti. Številni večji posestniki so bili premalo obremenjeni, vendar niso izpolnili niti prejšnjih obveznosti. Krajevni ljudski odbor v Zalcu bo šele po sedanjih odkupnih skelji primerno razdelil obvezno oddajo po posestvih. V Gotovljah pa zatrjujejo, da je bil lanski donos zelo nizek, čeprav je bil v vseh sosednjih vaseh dvakrat večji.

V zvezi z odkupom je bilo te dni po vaseh že več sestankov, ki so zelo razgalili množice. Najboljša sta bila sestanka v Braslovcah in pri St. Petru. Udeležba je bila nenavadno dobra. Na sestankih se je jasno pokazalo, da planov obvezne oddaje niso obravnavali na množičnih sestankih, ampak so jih sestavljali le birokratsko. Ljudje pa so tudi spoznali svojo napako, da so se doslej

premalo zanimali za delo krajevnih ljudskih odborov in da so gledali na vse pomankljivosti molče. Zato so bile mogoče razne napake, tako da so bili posamezni revni kmetje preobremenjeni ter so ostali celo brez plemenske živine; da ni bilo pravilno ocenjen hektarski donos; da plan ni bil časovno pravilno razdeljen itd.

Uspeh sedanje akcije je že v tem, da so ljudje začeli gledati na odkup drugače. Pokazalo se je tudi, da so nekateri krajevni ljudski odbori kljub vsem napakam dobro opravili odkupne naloge. Tako so na primer v Trnavi odkupni plan že izpolnili. Vse ekipe so doslej odkupile nad 20 vagonov krompirja in pobrale pet milijonov dinarjev davka. Samo v Braslovcah so odkupili nad 4 vagona krompirja, 1600 kg masti, okrog 20 glav goveje živine, 70 litrov žganja in pobrali nad pol milijona dinarjev davkov. V Zalcu so odkupili okrog 2000 jarc, pri St. Petru nad 25 ton krompirja, na Gomilskem nad 20 ton itd. Lepe odkupne uspehe so dosegli tudi pri St. Pavlu, na Polzeli in v nekaterih drugih vaseh.

Največji turboagregat v državi je začel obratovati v Raši

V raškem premočnem bazenu je doslej večkrat primanjkovalo električne energije, čeprav so tam pogoji za zgraditev velike kalorične elektrarne. Premogovniki dajejo mnogo prahu in kalorična vrednost raškega premoga je zelo visoka. Doslej pa sta obratovali le manjši elektrarni, v Strmcu z zmogljivostjo 900 kilovatov in v Vlaški (3000 kilovatov). Zato so predlanskim začeli povečevati elektrarno v Vlaški.

Nedavno so končali montažna dela. Domači strokovnjaki in delavci so montirali novi, po osvoboditvi pri nas največji turboagregat, ki ima zmogljivost 15.000 kilovatov ali nad 20.000 konjskih sil. Povečana elektrarna ima največji pomen ne le za Istro, temveč tudi za Slovenijo, ki ji bo dajala precej električne energije. Prav zdaj, dokler ne bodo zgrajene nove hidrocentrale in kalorična elektrarna v Šoštanj, Sloveniji zelo primanjkuje električne energije, zato je pomembno, da se začne obratovati tem bolj dragocena.

PIŠATELJ Miško Kranjec kandidat murskosoboškega okraja

V murskosoboškem okraju kandidira za poslanca v Zvezni svet pisatelj Miško Kranjec.

Rodil se je kot sin sezonskega delavca 15. septembra 1908 v Veliki Poljani pri Lendavi. Mlada leta je preživel v rojstni vasi, kjer je okusil vso bedo našega proletariata, delal pri vaških botarjih in tako pomagal, da se je številna družina preživljala ob bornih očevih zaslužkih. V dobi madžarizacije v Prekmurju je moral v madžarsko osnovno šolo in kot šolar doživel povojno revolucionarno gibanje v Prekmurju. Ko je leta 1920. Prekmurje priključeno k Jugoslaviji, so se slovenski učitelji začeli z nadarjenega dekca. Tako je prišel v gimnazijo v Ljubljano. Učiteljsko poklicno pot je začel brezplačno uskrbo v Mariborski učiteljski zvezi, ki je zaradi uporniškega duha, ki je v tistih letih zajel naprednejše dijake, bil po četrtem letu iz internata izključen. Zdelo se je zanj pot slovenskega študenta brez aredsteve; odslej je bil naveden le naese.

Za zgodaj v študentskih letih je začel organizirati študentsko mladino v Prekmurju in se boriti proti Kleklovnemu liberalizmu. V svojem delu se je razvil v doslednega borca za ljudske pravice. Tako je n. pr. leta 1932. prvič izšel v Murski Soboti »Novi čas«, list s kratkim-socialistično tendenco, ki pa je bil takoj ustavljen, čim ga je prevzel Miško Kranjec z nekaterimi somišljeniki. Leta ga je poskusil napredno usmeriti. Kmalu nato mu je Partija zaupala glavno uredništvo svojega legalnega lista »Ljudska pravica«, ki je začel izhajati v Dolni Lendavi 1934. leta. Tu je našel pravo tla za širjenje naprednih idej in za organiziranje vsakega proletariata, delavca in sezonskih delavcev vse do oktobra 1935, ko »Ljudske pravice« zaradi oblastvenih ukrepov ni bilo več mogoče izdati v Prekmurju. Njegovo poslanstvo na terenu je prekinila vojaška cenzura. Ko je vojsko odsledil, je spet začel aktivno sodelovati v politiki in leta 1938. kandidiral na opozicijski listi v okraju prekmurških okrajev. Kljub porazu je dobil znatno število glasov. Pomembno dejstvo, da se je v takratni volivni komisiji prekmursko ljudstvo razgibalo za njegova razredna zavest močno izražala.

Kot podpisnik Manifesta kmečkoo-rodne gibanja je bil 1939. leta zaplenjen pred vojno (1941) pa je bil zaradi delovnega dela interniran v Medžurečju. Leta 1941. je sodeloval pri organizaciji obojestranskega gibanja v Prekmurju, 1944 pa je prišel v Savinjsko dolino in od tam v Belo Krajino, kjer je delal v redakciji »Ljudske pravice«. 1945/46 je bil imenovan za pisatelja Cankarjeve založbe, nakar se je posvetil samo literarnemu delu. Leta 1946 je kandidiral in bil izvoljen v Ustanovno skupščino, na II. kongresu OF Slovenije pa v njen izvršni odbor, od leta 1945. je predsednik Društva slovenskih književnikov, sodeluje še v mnogih raznih množičnih in kulturnih organizacijah. Za svoje plodovito in pomembno delo na književnem področju je prejel letos od Prezidija Ljudske skupščine FLRJ red dela I. stopnje.

S svojim literarnim delom pa se je Miško Kranjec uvrstil med najvidnejše pisatelje slovenske in jugoslovanske pisateljice. Pisati je začel že v svojih zgodnjih gimnazijskih letih v razne priložnostne liste. Pozornost je obrnil nase 1930. leta v zbiraniku »Sedem mladih«. Poslej se

začne njegova izredna knjižna plodnost: v osmih letih 13 knjig in poleg vsega ostalega publicističnega in uredniškega dela sodeluje v skoro vseh slovenskih revijah, kasneje pa se omeji na »Sodobnost«. Od njegovih predvojnih knjig je bil najprej »Os življenja« (1935), »Kapitanovi« (1938) in »Povest o dobrih ljudeh« (1940). Po osvoboditvi je doslej izšlo že osem njegovih knjig. Za »Faro sv. Ivana« (1947) je prejel zvezno nagrado. Številni prevodi v vse jugoslovanske jezike pričajo, da je Miško Kranjec na široko prodir izven meja svoje ožje domovine. Že pred vojno je izšla zbirka njegovih novel v srbsčini, po vojni pa o Srbi prevedli »Os življenja« in dramo »Pot do zločina« in razne novele. V hrvaščini je izšel roman »Prostor na soncu«, drama, zbirka novel. V tisku pa je še zbirka novel v srbsčini in zbirka v makedonščini.

Bogata literarna žetev Miška Kranjca označuje umetnika-realista, ki z izrednim občutkom za malega človeka podaja politično in družbeno sliko celote. V vrsti obširnih romanov in svojihkih novel je orisal različne ljudi iz vseh slojev svojega Prekmurja in obenem mojstrsko podal socialne, politične in gospodarske prilike svoje ožje domovine z jasnim in progresivnim pogledom v bodočnost. Svojo literarno ustvarjalnost je razširil tudi na druge kraje in ljudi. Zelo bogato goji tudi satirični feliton in umetniško reportažo.

Kolikor je Miško Kranjec prijeten v razgovoru, ne škopari z nasveti, rad pomaga s svojimi življenjskimi izkušnjami, v toliko nerad pa govori o svojih literarnih načrtih. Tesno je povezan z našo stvarnostjo.

Trenutno pripravlja za Prešernovo knjižnico drugi del povesti o oblasti »Pod zvezdo« in zbirko novih novel za Državno založbo Slovenije.

Zvedavemu človeku se le ne mora preveč upirati in se ga otrestiti, ne da bi mu razodel veaj del svojih načrtov. Med drugim se pripravlja za roman iz delavskega življenja v Litostroju, za III. del

Tovariš Miha Marinko je govoril v Izlakah in Mlinšah

Trbovlje, 8. marca. — Danes je predsednik vlade LRS tov. Miha Marinko obiskal volivce KLO Izlake in Mlinše. Ob pol desetih dopoldne se je v združenem domu v Izlakah zbralo na predhodno zborovanje več kot 200 ljudi. Zborovanje je začel predsednik KLO Izlake

V ŠTORAH BODO DO VOLITEV IZDELALI ČETRTE PLINSKI GENERATOR

Kovinarji v Štorah z velikim uspehom tekmujejo v predvolivnem tekmovanju ter tako branijo čast najboljšega kolektiva med delavci naših železarn. V nedeljo 26. februarja so tekmovali posebej v počastitev volitev v zvezno Ljudsko skupščino. Dosegli so največjo dnevno proizvodnjo letos.

Kolektiv prevzema vedno nove obveznosti. Tako so se delavci mehanične delavnice zavezali, da bodo izdelali četrte plinski generator, tako da ne bo več primanjkovalo plina v livalni. Tudi mladina v železarni je zelo delavna. Mladinska organizacija je napovedala predvolivno tekmovanje mladini v guštanjski in jeseniški železarni, v Litostroju in mariborski avtomobilski tovarni.

povesti o oblasti, ki bo zajemal dobo socialistične preobrazbe na vasi, pripravljala še razne drame, novele itd.; največje delo pa bo zgodovinski roman v treh knjigah o pohodu XIV. divizije na Štajersko, za katerega zbira material.

Tovariš Kranjec rad zahaja med svoje ljudi v Prekmurje. Zato me je še zanimalo, kako je s tem njegovimi srečanji in sploh s stiki, ki jih ima s svojim ljudstvom.

»Z ljudmi sem se vedno rad srečeval. Če ne drugače, je to srečavanje bogatilo moje spoznavanje človeka in moje literarno delo. Vendar moram reči, da so tudi drugi momenti bili odločilni. Kadar grem na teren, kakor pravimo temu, ne grem samo kot opazovalec življenja, marveč grem tudi in predvsem zato, da bi naši ljudje imeli globoko vero v novo življenje, globoko vero v pravilnost vsega, kar se pri nas dogaja, da bi verjeli v veliko in srečno prihodnost, ne glede na vse tise težav, s katerimi se moramo danes boriti. Moram reči, da v ogromni večini naših ljudi danes živi ne samo ta vera, temveč tudi zavest v vse to. Še več. Lahko rečem, ljudje po Sloveniji in sploh po Jugoslaviji so danes ponosni, da prav oni ustvarjajo ta novi svet.«

tov. Grošel. Nato pa je spregovoril tov. Miha Marinko. V svojem govoru je prikazal naša najvažnejša politična in gospodarska vprašanja, precej podrobno je govoril o novi politiki vezanih cen. Poudaril je važnost izpolnjevanja plana in naše splošne gospodarske borbe. Predsednik vlade se je zadržal v razgovoru z volivci vse do 2 popoldne. Volivci so mu stavlili vprašanja, razne predloge ter navajali tudi razne težave, na katere nalože.

Popoldne je predsednik vlade obiskal še KLO Mlinše, kjer je ob pol 4. uri popoldne imel razgovor z volivci. Z volivci se je razgovarjal več kot dve uri.

Ob 8. marcu so odprle otroške jasli

Maribor, 8. marca. — Žene tretjega terena II. rajona v Mariboru so počastile mednarodni dan žen z otvoritvijo otroških jasl v Dalmatinski ulici. K otvoritvi teh jasl je največ pripomogla terenska organizacija AFZ s Frančiška Komarčeva, ki je sama poiskala prostor in ga s pomočjo oblastnega in mesnega odbora preuredila in opremila s primernim pohištvom. Pri ureditvi jasl so pomagale tudi ostale žene na terenu, ki so opravile skupno 1500 prostovoljnih delovnih ur.

IV. REDNA LETNA SKUPŠČINA PLANINSKE ZVEZE

Planinska zveza ima nad 32.000 članov

V dneh 4. in 5. marca 1950 se je na Bledu vršila skupščina Planinske zveze Slovenije...

stavko 33.148,368 dinarjev, ki so bila investirana ob izdatni pomoči ljudske oblasti...

V izbrani diskusiji, ki je obravnavala vse pereče probleme planinske organizacije...

Po poročilu nadzornega odbora so bile volitve, Novo izvoljeni glavni odbor Planinske zveze Slovenije sestavljajo naslednji planinski in alpinistični delavci:

predsednik Košir Fedor, podpredsednika: dr. ing. Avčin France, Bučer Tone, člani odbora: Zupančič Uroš, Pogačnik Jože, Lukanc Ivo, Torelli Albini, Velnar Miloš, dr. Strgar Stane, Kmet Janez, ing. Držaj, Keršič Marjan, Skrajnar Tone.

S številnimi predlogi in sklepi je bila zaključena uspešna in plodovita IV. redna skupščina Planinske zveze Slovenije.

Mamutska skakalnica v Oberstdorfu

Pretekli teden je v Oberstdorfu, malem kraju v jugozahodni Bavarski, Šved Dan Netzl na novi mamutski skakalnici ekakalnici poletel s smučmi 135 metrov daleč...

Na eliki eta graditelj ing. H. Klopfer, na levi, ki je na planiški ekakalnici dosegel pred vojno 101 meter dolg skok, a v Oberstdorfu 102 m, ter najboljši nemški skakalec Sepp Weiler, ki je pred dnevi na skakalnici v Oberstdorfu poletel 128 m daleč.

Planinci in alpinisti so v tem času doprinešeli svoj skromni delež k izgradnji naše mlade socialistične države...

Prav tako je močan tudi kvalitativni porast članov alpinističnih odsekov...

Iz poročila gospodarske komisije povzamemo važno in pomembno poročilo...

Kolesarji STO so otvorili sezono

Zmagal je Fontant. Tržaški kolesarji so preteklo nedeljo s tekmo za 'Otvoritveni pokal' začeli novo sezono...

Mednarodni šport

Tel Aviv. Tradicionalno športno tekmovanje vseh židovskih društev na svetu se bo začelo 27. septembra v Tel Avivu...

Pariz. V kolesarski dirki šest dni in šest ur za svetovno prvenstvo, ki je bila prejšnji teden v Parizu v parku Vincennes...

Pariz. Kongres Mednarodne kolesarske zveze je na svojem zasedanju sklenil, da bo Italija organizirala svetovno prvenstvo za leto 1951...

GLEDALIŠČE

DRAMA LJUBLJANA. Četrtek, 9. ob 20: Miller: 'Vsi moji sinovi'. Zaključena predstava za LMS.

OPERA. Četrtek, 9. ob 20: Hristič: 'Ohridska legenda'. Zaključena predstava za sindikate.

SENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Sobota, 11. marca ob 20: O. Zupančič: 'Veronika Deseniška'. Nedelja, 12. marca ob 15: O. Zupančič: 'Veronika Deseniška'.

SINDIKALNO GLEDALIŠČE TRBOVLJE

Sobota, 11. ob 19.30: Carlo Goldoni: 'Kromarica Mirandolina'. Premiera.

VREMENSKO POROČILO hidrometeorološke službe

Stanje dne 8. marca ob 7. uri: Zapadna Evropa je še nadalje pod vplivom področja visokega zračnega pritiska...

Danes vlada v Sloveniji pretežno jasno vreme s jutranjim mrazom in megle po dolinah in kotlinah.

Snežne razmere v Sloveniji dne 8. marca ob 7. uri: Planica: plus 2 stopinj C 48 cm snega.

Vremenska napoved za četrtek 9. marca: Joutno z naraščajočo oblačnostjo. Temperatura od -2 stop. do plus 1 stop. C.

NOGOMET Začetek prvenstva Slovenije

V nedeljo 12. marca bo I. kolo republiške in mladinske lige Slovenije po naslednjem sporedu:

REPUBLIKSKA LIGA: Kladivar: Proleter (Koper) ob 15. uri (ing. Petrič).

MLADINSKA LIGA: Krim: Rudar ob 10.15 (Gale). Branik (Maribor): Kamnik ob 14.15 (Oblasni odbor Maribor določil sodnika).

V Zagrebu je bila danes odigrana prijateljska nogometna tekma na čast volitev med 'Hajdukom' in 'Metalcem'.

OBVESTILA

OPOZORILO VSEM DELODAJALCEM

Upotrojeno je, da so podjetja, odnosno delodajalci vseh sektorjev na splošno sklenili delovne pogodbe tudi z delavci, ki nimajo delovnih knjižic.

1. Delodajalci naj takoj zaščitijo vse take svoje delavce o tem, če so jim tekom ali po reviziji delovnih knjižic bile knjižice izdane (revidirane) ali če jim dostoj sploh še niso prejeli izpovedi zahtevov...

2. Za delavce, ki bodo izjavili, da jim delovne knjižice še niso bile izdane (revidirane), naj delodajalci takoj zahtevajo pri pristojnih uradah za delovno silo, da jim pošljejo potrdila, da tem delavcem delovne knjižice res še niso bile izdane.

3. Delavce, ki izjavijo, da so jim delovne knjižice bile že izdane in da jih imajo pri sebi ali na svojih domovih, naj delodajalci pozovejo, da jim jih takoj izročijo.

4. Konkretno zadevo zaradi katerih delodajalec kljub prizadevanju ne bo uspešno pribavil delovnih knjižic morajo sporočiti, a najkasneje do 15. aprila t. l. javiti pristojni uravi za delovno silo, ki bo ukrepala glede pribave delovne knjižice in nadaljnje zaposlitve vsakega prizadetega delavca posebej.

5. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

6. Delodajalci, ki bi po 15. aprila t. l. še nadalje zaposlovali delavce brez delovnih knjižic ali brez potrdil, da jim take knjižice še niso bile izdane, bodo kaznovani z navdigo (denarno kaznijo), ki jo za ta prekršek predvideva Uredba o delovnih knjižicah.

7. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

8. Delodajalci, ki bi po 15. aprila t. l. še nadalje zaposlovali delavce brez delovnih knjižic ali brez potrdil, da jim take knjižice še niso bile izdane, bodo kaznovani z navdigo (denarno kaznijo), ki jo za ta prekršek predvideva Uredba o delovnih knjižicah.

9. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

10. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

11. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

12. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

13. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

14. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

15. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

16. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

17. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

18. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

19. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

20. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

21. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

22. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

23. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

24. Delovne knjižice svojih bivših delavcev - v kolikor jih medtem ne bodo poslali njihovim sedanjim delodajalcem ali jih neposredno vročili lastnikom samim - morajo delodajalci takoj po 15. in najkasneje do 20. aprila t. l. predati upravam za delovno silo, ki jih sprejmejo v hrambo.

VSEM PODJETJEM

V Ljubljani ki posedujejo tovarne avtomobile ter jih izvestne dneve lahko popolno zaposliti sporočamo, da lahko praznično posezamo vožnje gradbenega materiala pri gradnji 'Gostarskega tehničnega' na Vrtača. Vožnja se vrše po Ljubljani in neposredni okolici. Nakladalce imamo v neposredni okolici. Nakladalce za gostarstvo (tel. 43-29), kjer dobite vse potrebne informacije. Vožnja se plečuje po predpisih.

UPOKOJENCEM V SLOVENIJI

K notici pod tem naslovom v tem listu obveščamo upokojujence, da so bodo vršila zborovanja z referatom o novem zakonu o socialnem zavarovanju...

Prejšnje obvestilo popravljamo v toliko da bo zborovanje v Predvoru 14. marca ob 19 in ne 11. marca ter v Novi Gorici 17. marca ob 15 in ne 16. marca.

OBVESTILO

o zamenjavi drv sindikatom. Drva, posekana od sindikalnih brigad, smo 'Promies' odvzeli sindikatom...

PRESKRBA

DELITVE ŽIVILSKIH NAKAZNIO za mesec marec za podjetja lokalnega pomena.

Narodna banka FLRJ podr. 610 Ljubljana-okolica, Miklošičeva 10, bo delila živilske nakaznice za lokalna podjetja za mesec marec v petek 10. t. m. od 8-11.30.

Istočasno vsa podjetja naj področje narobene enodnevno za službena potovanja. Narodna banka FLRJ podružnica 610 Ljubljana-okolica.

Poverjenstvo za trgovino in prekrško MLO Ljubljana-mesto poziva pomnožno da podjetja, ustanove in predstavniki, da vložijo spiske za dvig industrijskih nakaznic za I. tromesečje leta 1950 najkasneje do 10. t. m.

Kdor do omenjenega roka ne bo predložil spiskov, ne bo prejel industrijskih nakaznic pri glavni izdaji.

MINISTRSTVO ZA TRGOVINO IN PREKRŠKO LRS OBVEŠČA

vse organe, ki izdajajo potrošniškim živilske nakaznice, da morajo za april sestaviti potrošniške spiske potrošnikov na predpisanih obrazcih do 15. marca t. l. in jih oddati pristojnemu okrajnemu (rajonškemu) ljudskemu odboru.

Podjetja in ustanove sestavijo spiske v enem izvodu ter priloge rekapitulacije za tretje izdajanje. V spiske potrošnikov za mesec april smejo vnesti le one število delavcev oz. uslužbencev, ki je odobreno po dinamičnem planu za mesec april.

Krajni (rajonski) ljudski odbori sestavijo spiske potrošnikov v dveh izdajih s tremi rekapitulacijami. Spiski potrošnikov morajo biti sestavljeni ločeno po vrstah potrošnikov (invalidi, upokojujenci, dijaki, študenti, mladi, ki niso v delovnem odnosu, je treba v pogledu upravičenosti do zagotovljene preskrbe pravilno in do sledno izjaviti določila št. 16 in 19 Uredbe o ustavitvi delovne sile (Ur. l. FLRJ št. 4/50).

Okrajni (mestni) ljudski odbori preverijo spiske potrošnikov v smislu Navodila predpisnega ministrstva za trgovino in prekrško (Ur. list FLRJ št. 11/1950) in sestavijo mesečni operativni plan potrošnikov v smislu naših navodil. Op. I/1 št. 37/162 z dne 14. II. 1950. En izvod operativnega plana potrošnikov morajo okrajni (mestni) ljudski odbori dostaviti filijali Narodne banke tistim, ki jim vrstejo odobren plan potrošnikov od Ministrstva za trgovino in prekrško LRS.

Poverjenstva za trgovino in prekrško naj opozorijo pristojne organe, ki niso še dostavili odobrenih dinamičnih planov delovne sile oz. zaposlenega osebja, da to izvrše v roku, ki je predpisan v Navodilu za izvajanje uredbe o ustavitvi delovne sile. - Iz pisarne MTP.

KINO

LJUBLJANA UNION: Ameriški barvni glasbeni film 'Nepoznana pesem'. Premiera ob 16.15, 18.15 in 20.15. Mestni ljudski odbor: Ameriški film 'Njen obraz'. Filmke za 20.15. Predstave ob 15. 17. 19. in 20.15. SLOGA: Francoski film 'Domovnja'. Premiera ob 16.15, 18.15 in 20.15. HILGVAL: Danes zadnjikrat francoski film 'Miklas Lukas'. Film. nov. 20.15. Premiera ob 17.30 in 19.30. SSKA: Sov. film 'Mlad, Rudnik Breza'. Predstava ob 17.30. LITOSTBOJ: Zaprt.

MARIBOR PARTIZAN: Jugoslovanski film 'Povest o tovarni'. Obzornik št. 48. UDARNIK: Ameriški film 'Tarzan smagovalec'. Pozdrav s meja.

CELJE METROPOL: Ameriški barvni film 'Guliverjevo potovanje'. Obzornik št. 39. - DOM: Angliški film 'Bridget'. Film. in št. 13.

KAMNIK: Ameriški film 'Zrubljani dnevi', filmske novice 182. JESENICE MESTNI: Ameriški film 'Mlada zgradba'. Vode nam bodo pokornice. KRANJ STORIC: Nemški film 'Sni stora za ljubezen'. bos. mesečnik št. 4. PTUJ: Ameriški barvni film 'Jaha in 40 razbojnikov'. Dr. France Pročeren. DOMZALE: Francoski film 'Kavarna v pristanišču'. Filmske novice 190. SEŽANA: Ameriški film 'Strah na Banu'. Pionir 6.

SOŠTANJ: Ameriški film 'Zimski zgodba'. Kurentovanje. BLEJ: Sov. film 'Za srečo tistih. M na morju'. Obzornik št. 57.

OSMRTNICE

Sporočamo, da nas je po dolgi bolezni zapustil naš dobi oče, moj stari oče MATIJA SPREITZER, posestnik. - Zbog joča žena Veronika, sinovi, hčerke in ostala sorodstva. - Stara žaga, 7. marca 1950.

Uprava brisavskega frizerskega podjetja v Ljubljani sporoča, da je namodna žena naša nad vse zvesta uslužbenka tovarniškega MINKA MANDELA. Pogreb drage pokojnice bo v četrtek 9. t. m. na pokopališču v Litiji. Našo marljivo delavko bomo občudovali v večnem spominu.

Sindikalska podružnica št. 4 (brivci, maza) ni sektor) sporoča, da je umrla žena naša tovarniška MINKA MANDELA, frizerskega Zvesto članico ohranimo v trajnem spominu. - Ljubljana, 8. marca 1950.

Premilni je v 86. letu starosti naš dobi oče, stari oče stric in teta ANTON VOŠTNIK, bivši trgovec, gostilničar in posestnik. Na zadnji poti ga posredujejo v četrtek 9. t. m. ob 14.30 iz hiše šaljor v Vojkovec. - Zaljubljeni: Terezija, žena; Ivan, sin; Minka, hčerka; Tončka, por. Lotrič; hčerka; Marija in Ivanka, sinah; Jani in Andreja, vnuka, in ostalo sorodstvo.

RADIO

Dnevni spored za četrtek 9. marca. Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30; Jutranja telovadba ob 6.30.

6.30 Slovenske narodne pesmi - 6.30 Jutranja telovadba - 6.40 Plesna glasba - 7.30-8.00 Jutranji koncert - 12.00 Arje čeških skladateljev - 12.40 Pester spored narodnih pesmi. Sodelujejo: Zenski vokalni kvintet, Božo Groselj in Avgust Stanko - 13.20 Oddaja za pionirje: Ljudska republika Hrvaška - 13.40 Koncert instrumentalne solistične glasbe - 14.00 Igra Stian Stevanovic s svojo kapelo - 14.30 Ljudska univerza: Ohiška kapela (ponovitev) - 14.50 Poje sopranistka Ellen Faroll - 15.30-15.50 W. A. Mozart: Simfonija št. 39 v Es-dura - 18.00 Od Novih akordov do danes. Samospevi L. M. Škerjanca. Poje Cveta Ahlin, pri klavirju Marjan Vodopivec - 18.20 Pogovor s pionirji - 18.40 Zabahoven spored izjava orkester Mark Warnov - 19.15 Iz Bachovih del - 19.30 Ciklus Beethovenovih violinskih sonat: Sonata št. 1. - 19.45 Izjava violini Uroš Frevorščak in pianist Janko Ravnik - 20.00 Politični komentar Radia Beograd - 20.15 Ljudski rimyor: Odlomki iz suite 'Piranesi' - 20.50 Poje tržaški komorni zbor p. v. Ubaldina Vrabca - 21.00 Gospodarska reportaža: Zena - kandidat za Dom narodov - 21.15 Koncert slovenskih solistov. Sodelujeta sopranistka Vilma Bukovec in pianist Marjan Lipovec - 22.15 Lahki nočni koncert - 23.35 Zaključek oddaje.

Dnevni spored za petek 10. marca. Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30; Jutranja telovadba ob 6.30. 6.00-7.00 Lahki jutranji spored - 7.10 Igra Zabavni orkester Radia Maribor p. v. Dušana Bošteleta (prenos iz Maribora) - 7.40-8.00 Nekaj narodnih pesmijo - 11.30 Šolska ura za višje razrede sedemletk in nižje razrede gimnazij; Razširjanje semen in plodov in umetni in naravni izvor - 12.00 Igra godba in simfonijski orkester Domna JA - Ljubljana p. v. Stjepana Dleska - 12.40 Opoldanski koncertni spored - 13.00-13.10 Gospodarski reportaža: O službi socialnega zavarovanja - 13.30 Igra Mali ansambel Radia Maribor p. v. Remigija Bratuhca (prenos iz Maribora) - 14.00 Igra Vaški sekstet, pojeta Božo in Miško - 14.30 Jezikovni pogovori - 14.40 Koncert altistice Bogdana Stritar, pri klavirju Danilo Svava - 15.10-15.30 Arnold Bax: Jutranja pesem. Arno Collins: Suita - 17.30 Šolska ura za višje razrede sedemletk in nižje razrede gimnazij; Razširjanje semen in plodov in umetni in naravni izvor - 18.00 Danilo Bučar: 'Belokranjske pisanice' - igra Orkester Radia Ljubljana p. v. Filipa Bernarda - 18.30 Literarna oddaja - M. Znidarčič: Pesmi - 18.50 Glasbena medigra - 19.15 Zeleni ste - polusajeti - 20.00 Oddaja za izobraževalne tečaje: Ura slovenskega 20.30 Koncert tenorista Janeza Lipuškega, pri klavirju Pavel Šivic - 20.40 Glasbeno predavanje - dr. V. Vodušek: Od narodne pesmi do simfonije - 21.00 Pisan spored slovenskih narodnih pesmij. Sodelujeta Fanteje na vasi - 22.15 Plesno glasbo igra študentski plesni orkester p. v. Atija Sossa - 22.45 Komorna ura skladateljev romantike - 23.35 Zaključek oddaje.

Dnevni spored za petek 10. marca. Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30; Jutranja telovadba ob 6.30. 6.00-7.00 Lahki jutranji spored - 7.10 Igra Zabavni orkester Radia Maribor p. v. Dušana Bošteleta (prenos iz Maribora) - 7.40-8.00 Nekaj narodnih pesmijo - 11.30 Šolska ura za višje razrede sedemletk in nižje razrede gimnazij; Razširjanje semen in plodov in umetni in naravni izvor - 12.00 Igra godba in simfonijski orkester Domna JA - Ljubljana p. v. Stjepana Dleska - 12.40 Opoldanski koncertni spored - 13.00-13.10 Gospodarski reportaža: O službi socialnega zavarovanja - 13.30 Igra Mali ansambel Radia Maribor p. v. Remigija Bratuhca (prenos iz Maribora) - 14.00 Igra Vaški sekstet, pojeta Božo in Miško - 14.30 Jezikovni pogovori - 14.40 Koncert altistice Bogdana Stritar, pri klavirju Danilo Svava - 15.10-15.30 Arnold Bax: Jutranja pesem. Arno Collins: Suita - 17.30 Šolska ura za višje razrede sedemletk in nižje razrede gimnazij; Razširjanje semen in plodov in umetni in naravni izvor - 18.00 Danilo Bučar: 'Belokranjske pisanice' - igra Orkester Radia Ljubljana p. v. Filipa Bernarda - 18.30 Literarna oddaja - M. Znidarčič: Pesmi - 18.50 Glasbena medigra - 19.15 Zeleni ste - polusajeti - 20.00 Oddaja za izobraževalne tečaje: Ura slovenskega 20.30 Koncert tenorista Janeza Lipuškega, pri klavirju Pavel Šivic - 20.40 Glasbeno predavanje - dr. V. Vodušek: Od narodne pesmi do simfonije - 21.00 Pisan spored slovenskih narodnih pesmij. Sodelujeta Fanteje na vasi - 22.15 Plesno glasbo igra študentski plesni orkester p. v. Atija Sossa - 22.45 Komorna ura skladateljev romantike - 23.35 Zaključek oddaje.

Dnevni spored za petek 10. marca. Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30; Jutranja telovadba ob 6.30. 6.00-7.00 Lahki jutranji spored - 7.10 Igra Zabavni orkester Radia Maribor p. v. Dušana Bošteleta (prenos iz Maribora) - 7.40-8.00 Nekaj narodnih pesmijo - 11.30 Šolska ura za višje razrede sedemletk in nižje razrede gimnazij; Razširjanje semen in plodov in umetni in naravni izvor - 12.00 Igra godba in simfonijski orkester Domna JA - Ljubljana p. v. Stjepana Dleska - 12.40 Opoldanski koncertni spored - 13.00-13.10 Gospodarski reportaža: O službi socialnega zavarovanja - 13.30 Igra Mali ansambel Radia Maribor p. v. Remigija Bratuhca (prenos iz Maribora) - 14.00 Igra Vaški sekstet, pojeta Božo in Miško - 14.30 Jezikovni pogovori - 14.40 Koncert altistice Bogdana Stritar, pri klavirju Danilo Svava - 15.10-15.30 Arnold Bax: Jutranja pesem. Arno Collins: Suita - 17.30 Šolska ura za višje razrede sedemletk in nižje razrede gimnazij; Razširjanje semen in plodov in umetni in naravni izvor - 18.00 Danilo Bučar: 'Belokranjske pisanice' - igra Orkester Radia Ljubljana p. v. Filipa Bernarda - 18.30 Literarna oddaja - M. Znidarčič: Pesmi - 18.50 Glasbena medigra - 19.15 Zeleni ste - polusajeti - 20.00 Oddaja za izobraževalne tečaje: Ura slovenskega 20.30 Koncert tenorista Janeza Lipuškega, pri klavirju Pavel Šivic - 20.40 Glasbeno predavanje - dr. V. Vodušek: Od narodne pesmi do simfonije - 21.00 Pisan spored slovenskih narodnih pesmij. Sodelujeta Fanteje na vasi - 22.15 Plesno glasbo igra študentski plesni orkester p. v. Atija Sossa - 22.45 Komorna ura skladateljev romantike - 23.35 Zaključek oddaje.

Dnevni spored za petek 10. marca. Poročila ob 6.15, 7.00, 12.30 15.00, 19.00, 22.00 in 23.30; Jutranja telovadba ob 6.30. 6.00-7.00 Lahki jutranji spored - 7.10 Igra Zabavni orkester Radia Maribor p. v. Dušana Bošteleta (prenos iz Maribora) - 7.40-8.00 Nekaj narodnih pesmijo - 11.30 Šolska ura za višje razrede sedemletk in nižje razrede gimnazij; Razširjanje semen in plodov in umetni in naravni izvor - 12.00 Igra godba in simfonijski orkester Domna JA - Ljubljana p. v. Stjepana Dleska - 12.40 Opoldanski koncertni spored - 13.00-13.10 Gospodarski reportaža: O službi socialnega zavarovanja - 13.3